GEMEENTE EEMNES

Beleidsnota verkeersgeluid Eemnes

Versie: 29 juli 2026

Omgevingsdienst Utrecht

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Colofon

Opdrachtgever	BEL-gemeenten
Opdrachtnemers	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek Omgevingsdienst Utrecht
Titel	Concept beleidsnota verkeersgeluid
Versie	29 juli 2026

Inhoudsopgave

Begrippenlijst 4

Afkortingenlijst 6

1 Inleiding 7
- 1.1 Aanleiding 7
- 1.2 Doelstelling beleidsnota 7
- 1.3 Leeswijzer 7

2 Lokale uitgangspunten 8
- 2.1 Vervanging bestaande geluidbeleid voor verkeerslawaai 8
- 2.2 Lokale infrastructuur Eemnes 8

3 Achtergrond Omgevingswet 10
- 3.1 Instrumenten onder de Omgevingswet 10
- 3.2 Toetsingskader geluidkwaliteit 10

4 Beleidskeuzes 14
- 4.1 Beleidsluwe overgang naar de Omgevingswet 14
- 4.2 Beleidskeuzes Bkl 14
- 4.3 Concept geluidregels verkeerslawaai 17

Bijlagen

Bijlage 1 Artikelen Besluit kwaliteit leefomgeving

Bijlage 2 Concept geluidregels verkeer

Bijlage 3 Doelmatigheidscriterium

Bijlage 4 Bezwaren van stedenbouwkundige aard

Bijlage 5 Maatregelen bij een niet geluidluwe gevel of bij een niet geluidluwe buitenruimte

Begrippenlijst

Begrip	Toelichting
Aandachtsgebied (ook wel: geluidaandachtsgebied)	Een geluidaandachtsgebied ligt langs een weg of spoorweg of rond een industrieterrein. Het is het gebied waarbinnen het geluid door die geluidbron hoger kan zijn dan de standaardwaarde. Geluidaandachtsgebieden worden niet vastgelegd in het omgevingsplan. Het bevoegd gezag neemt het geluidaandachtsgebied op in het geluidregister. Zo lang de geluidaandachtsgebieden nog niet zijn vastgelegd geldt een overgang met vaste afstanden. Dit staat in artikel 17.5 Omgevingsregeling. Het geluidaandachtsgebied heeft een breedte van 100 meter, 200 meter of 350 meter aan weerszijden van de weg. Dit is afhankelijk van het aantal rijstroken en maximum toegestane rijsnelheid.
Afsluitbare buitenruimte	Een ruimte buiten de thermische schil, zoals een loggia, serre of een overdekt en balkon, die kan worden afgesloten (vaak met beweegbare glazen puien of panelen).
Gecumuleerd geluid	Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. De berekening van het cumuleren van geluid houdt rekening met verschillen in hinderlijkheid tussen verschillende soorten geluid. De Omgevingsregeling regelt het hinderequivalent optellen van geluid.
Geluidbelasting Lden	De Lden (Level day-evening-night) is de Europese maat voor de gemiddelde geluidbelasting over alle etmalen van een jaar. Om deze waarde uit te rekenen, worden de equivalente geluidniveaus van de dag, avond en nacht apart berekend en gecorrigeerd.
Geluidbelasting Lnight	Geluidbelasting op een plaats en door een bron over alle perioden van 23.00 tot 07.00 uur van een jaar als omschreven in bijlage I, onder 2, bij de Europese richtlijn omgevingslawaai (‘Richtlijn inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai’).
Geluidbronsoorten	In het Bkl is de geluidnormering voor verkeer vastgelegd per geluidbronsoort. Naast gemeentewegen als geluidbronsoort zijn waterschapswegen, rijkswegen, provinciale wegen, hoofdspoorwegen en lokale spoorwegen geluidbronsoorten. De geluidnorm voor de geluidbronsoort gemeentewegen is de norm die geldt voor de geluidbijdrage van alle gemeentewegen samen aan het geluidsniveau op de gevel van een geluidgevoelig gebouw.
Geluidgevoelig gebouw	Geluidgevoelig gebouw als bedoeld in artikel 3.21 Bkl.
Geluidgevoelige ruimte	Geluidgevoelige ruimte als bedoeld in artikel 3.22 Bkl.
Geluidluwe gevel	Gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid. Een gevel is geluidluw als deze voor alle bronsoorten voldoet aan de standaardwaarde ter plaatse van de te openen delen in die gevel.
Geluidluwe buitenruimte	Een buitenruimte waar het geluid maximaal 5 dB hoger is dan de standaardwaarde.
Gemeenteweg	Een weg in beheer bij een gemeente.
Gezamenlijk geluid	Het gezamenlijk geluid op de gevel is het totale geluid van de verschillende geluidbronnen op die gevel. Het geluid van de betrokken geluidbronnen wordt ongewogen energetisch bij elkaar opgeteld, zonder correcties voor verschillen in hinderlijkheid. Het gezamenlijk geluid op de gevel is nodig om de benodigde geluidwering van die gevel te bepalen. Dat gebeurt om de binnenwaarde van het geluidgevoelig gebouw te borgen. Bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw legt het bevoegd gezag de waarde van het gezamenlijk geluid op de

	gevel in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit vast.
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau: (LAr,LT)	Het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld volgens de bij ministeriele regeling gestelde regels.
Maximaal geluidsniveau LAmax	Maximaal geluidsniveau gemeten in de meterstand «F» of «fast» als vastgesteld en beoordeeld volgens de bij ministeriële regeling gestelde regels.
Niet geluidgevoelige gevel	Een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel waaraan in het omgevingsplan deze specifieke aanduiding is gegeven. Dit is vaak een gevel zonder te openen ramen, bestemd om aan de geluideisen van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen	Een gevel die twee typen maatregelen kan hebben waardoor de gevel niet als geluidgevoelig wordt aangemerkt. Dat kunnen maatregelen zijn die ervoor zorgen dat de gevel geen te openen delen bevat. Het kunnen ook maatregelen zijn die zorgen dat het geluid op de te openen delen die direct grenzen aan een verblijfsgebied of niet-gemeenschappelijke verkeersruimte, niet hoger is dan de grenswaarde.
Overgangsbepalingen geluid provinciale weg zonder geluidproductieplafonds	Voor provinciale wegen zonder geluidproductieplafond, geldt een tijdelijke situatie, waarin de Wet geluidhinder nog van toepassing is (inclusief het Reken- en meetvoorschrift geluid en de aftrek ex art. 110g Wgh) tot het moment waarop geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld op basis van de Omgevingswet. In dat geval is deze regel ook van toepassing waarbij voor de ‘standaardwaarde’ en de ‘plangrenswaarde’ wordt gelezen ‘voorkeursgrenswaarde’ en ‘maximale toelaatbare waarde’. Opgemerkt wordt dat voor de bepaling van het gezamenlijke geluid, het geluid van de provinciale weg wordt berekend volgens het Rmg2012 maar zonder de toepassing van de aftrek.

Afkortingenlijst

Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BGE	Basisgeluidemissie
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
ETFAL	Evenwichtige toedeling van functies aan locaties
Gpp’s	Geluidproductieplafonds
Wgh	Wet geluidhinder

1 Inleiding

Deze beleidsnota gaat over de geluidbelasting door verkeerslawaai in relatie tot de ontwikkeling of de aanwezigheid van geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen, zorginstellingen, scholen en kinderdagverblijven. In deze beleidsnota zijn de uitgangspunten beschreven voor geluidregels voor het in stand houden en bevorderen van een gezond woon- en leefklimaat en het beschermen van de gezondheid van inwoners bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De mate van geluidbelasting door (spoor)wegverkeer die als aanvaardbaar kan worden beschouwd, is bepalend voor een gezond woon- en leefklimaat. De aanvaardbaarheid wordt bepaald door de ruimtelijke omstandigheden en mogelijke (geluidbeperkende) voorwaarden waaraan wordt voldaan.

1.1 Aanleiding

Geluidregels voor het omgevingsplan moeten in overeenstemming zijn met de voorwaarden uit de Omgevingswet en de onderliggende besluiten. Het bestaande gemeentelijk geluidbeleid voldoet hier niet aan. Daarom is het geluidbeleid herzien, resulterend in voorliggende beleidsnota.

Onder de Omgevingswet heeft de gemeente lokale afwegingsruimte voor het milieuthema geluid. Gemeenten krijgen ruimte om zelf keuzes te maken in wat zij wel en niet willen toestaan. Met het opstellen van deze beleidsnota, is invulling gegeven aan deze afwegingsruimte in relatie tot de lokale omstandigheden (couleur locale) binnen de gemeente. Daarbij vormt de aanvaardbaarheid van het geluid de basis.

1.2 Doelstelling beleidsnota

Deze beleidsnota beschrijft de beleidsvoorwaarden voor toetsing en beoordeling van de aanvaardbaarheid van het geluid, wanneer een nieuw geluidgevoelig gebouw wordt toegelaten nabij een weg (in het geluidaandachtsgebied). Ook geeft dit geluidbeleid handvatten voor de aanleg of wijziging van wegen waarbij sprake is van een toename van het geluid bij geluidgevoelige gebouwen. Een wijziging van het omgevingsplan of een afwijking van het omgevingsplan wordt beoordeeld volgens dit geluidbeleid. Het doel is het bevorderen van een gezond woon- en leefklimaat door middel van duidelijke regels en toetsingscriteria. Voorliggende beleidsnota vervangt het bestaande gemeentelijk geluidbeleid voor verkeerslawaai.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de lokale uitgangspunten. Hoofdstuk 3 beschrijft de achtergrond van de omgevingswet, zoals het toetsingskader voor geluidkwaliteit. In hoofdstuk 4 komen de door de gemeente genomen beleidskeuzes aan bod.

2 Lokale uitgangspunten

2.1 Vervanging bestaande geluidbeleid voor verkeerslawaai

De gemeente Eemnes heeft in 2009 de “Nota geluidbeleid gemeente Eemnes” vastgesteld. In deze nota zijn voorwaarden opgenomen om de geluidhinder als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten (geluid van bedrijven, instellingen, horeca- en sportinrichtingen), verkeerswegen en evenementen te beperken. In zoverre dat mogelijk is, zullen de voorwaarden uit deze geluidnota beleidsneutraal worden overgenomen in de geluidregels voor het omgevingsplan. De Omgevingswet geeft instructieregels voor geluid. Deze instructieregels zijn in hoofdzaak bepalend voor welke voorwaarden uit de “Nota geluidbeleid gemeente Eemnes” (2009) overgenomen kunnen worden.

Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is een volledig *beleidsneutrale* overgang niet mogelijk. Met deze beleidsnota kiest de gemeente er wel voor om zo veel mogelijk aan te sluiten bij het bestaande geluidbeleid. Deze zogeheten *beleidsluwe* overgang is nader toegelicht in paragraaf 4.1. De geluidregels uit het bestaande geluidbeleid zijn zo veel als mogelijk overgenomen in voorliggend geluidbeleid, waarbij wordt voldaan aan de kaders van de Omgevingswet.

2.2 Lokale infrastructuur Eemnes

Gemeente Eemnes, gelegen ten oosten van Laren en Blaricum, bestaat uit de kern Eemnes en de polder.

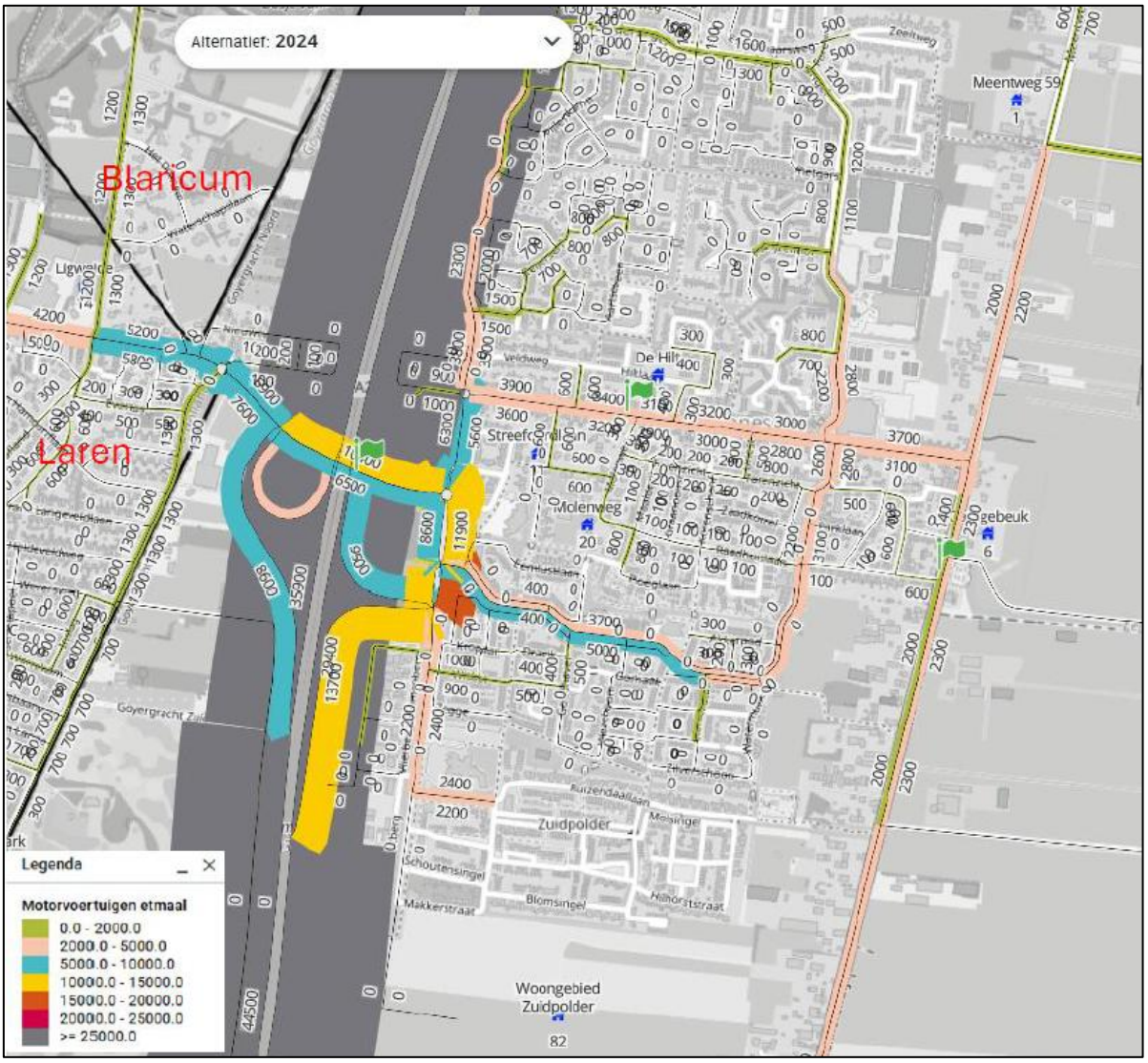
Deze gemeente ligt in nabijheid van twee rijkswegen:

- De A27 loopt ten westen door de gehele gemeente.
- De A1 grenst ten zuiden aan de gemeente en loopt ook deels door de gemeente heen. Het knooppunt tussen de A1 en de A27 ligt in het buitengebied van Eemnes.

De verkeersbewegingen op deze rijkswegen zijn hoog en dit heeft impact op de geluidsbelasting op de naastgelegen wijken.

Binnen de gemeente ligt slechts een heel klein deel van de provinciale weg (N414). Binnen de gemeente zijn enkele wegen met hogere verkeersintensiteiten. Dit zijn voornamelijk de wegen die het verkeer vanaf de snelweg ontsluiten, zoals de Verlegde Laarderweg, Zuidersingel en de Stadwijksingel. Het centrum en de woonwijken van Eemnes worden voornamelijk ontsloten door de Laarderweg, de Noordersingel, de Stadwijksingel en de Wakkerendijk. Ten zuiden van de gemeente wordt een nieuwe wijk gerealiseerd (Zuidpolder). Dit zal naar verwachting van invloed gaan zijn op de verkeersintensiteiten op sommige ontsluitende wegen, zoals de Zuidersingel.

De meeste wegen in de kernen zijn 30 km/uur. Sommige wegen binnen de bebouwde kom zijn als 50 km/uur wegen aangemerkt. Dit is vaak zichtbaar aan het soort verharding, namelijk asfalt. In het buitengebied zijn de wegen aangemerkt als 60 km/uur wegen. Het buitengebied van Eemnes heeft een overwegend agrarische functie. Een groot deel van dit gebied is aangewezen als stiltegebied.

Afbeelding 1. Verkeersmodel Eemnes, basisjaar 2024

Uit het bovenstaande blijkt dat de gemeente diverse locaties heeft met een hoge verkeersintensiteit. Dit kan leiden tot hogere geluidbelastingen in de omgeving. Dit heeft tot gevolg dat nabij deze locaties bij ruimtelijke ontwikkelingen (realiseren van woningen of andere geluidgevoelige objecten) extra aandacht besteed moet worden aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

2 Achtergrond Omgevingswet

Het hoofddoel van de Omgevingswet is een gezonde fysieke leefomgeving. De Omgevingswet, die 1 januari 2024 in werking is getreden, bepaalt dat bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) rekening gehouden moet worden met gezondheid. Langdurige blootstelling aan overmatig geluid kan nadelige gezondheidseffecten hebben. Denk hierbij aan een verhoogde kans op een hoge bloeddruk en op hart- en vaatziekten. Geluid kan ook de kwaliteit van slapen en het concentratievermogen negatief beïnvloeden. De gemeente moet zorgdragen voor een leefomgeving die beschermd wordt tegen overmatige geluidhinder van verkeer. Deze beleidsnota is een uitwerking van deze opgave.

3.1 Instrumenten onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet zijn verschillende kerninstrumenten te onderscheiden: omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan.

3.1.1 Omgevingsvisie Eemnes

Met een omgevingsvisie wordt duidelijkheid gegeven over de ambities van een gemeente en de manier waarop daaraan gewerkt wordt. Dit vormt dan ook het startpunt voor dit geluidbeleid.

De omgevingsvisie Eemnes 2040 beschrijft de doelen en ambities voor hoe Eemnes er in de toekomst uit moet zien. In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie is aangeven dat gemeente Eemnes streeft naar een gezonde leefomgeving en dit wil bewerkstelligen door in het omgevingsplan regels en normen op te nemen voor milieuaspecten (lucht, geluid, trillingen, geur, licht, bodem en omgevingsveiligheid). Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen. Daarnaast zal bij het opstellen van het omgevingsplan beoordeeld worden of aanscherping van de normen en het bieden van maatwerk gewenst en/of nodig is. Daarbij is in de omgevingsvisie aangegeven dat luchtkwaliteit, verkeersgeluid en omgevingsveiligheid om extra aandacht vragen.

Uit de gemeentelijke omgevingsvisie blijkt dat verkeersgeluid lokaal een aandachtspunt is.

3.1.2 Omgevingsprogramma

Het programma is een flexibel beleidsinstrument dat de overheid kan inzetten voor beleidsontwikkeling, uitwerking, doorwerking of uitvoering van beleid. Een programma is een politiek-bestuurlijk document waarin de overheid keuzes maakt over de fysieke leefomgeving, zoals beleidskeuzes en keuzes over te nemen maatregelen.

3.1.3 Omgevingsplan

In het omgevingsplan staan de regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied en waar iedereen zich aan moet houden. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de huidige bestemmingsplannen, een aantal verordeningen en voormalige rijksregels (Bruidsschatregels) opgenomen in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. De gemeente heeft tot 2032 de tijd om dit om te zetten naar haar definitief omgevingsplan.

De beleidskeuzes voor geluid uit deze beleidsnota zullen worden doorvertaald in het gemeentelijk omgevingsplan. Op die manier zijn de geluidregels juridisch verankerd in het omgevingsplan.

3.2 Toetsingskader geluidkwaliteit

In deze paragraaf wordt het toetsingskader nader toegelicht dat in algemene zin geldt voor de geluidkwaliteit.

Geluid afkomstig van (spoor)wegverkeer wordt vaak als zeer hinderlijk ervaren en is één van de belangrijkste bronnen van omgevingslawaai. Blootstelling aan een te hoog geluidsniveau kan behalve hinderlijk ook schadelijk voor de gezondheid zijn. Daarom moet zo goed mogelijk rekening worden gehouden met deze vorm van geluidshinder bij het ontwikkelen of wijzigen van de woon- en leefomgeving.

3.2.1 Beheersen verkeerslawaai Omgevingswet

De Omgevingswet heeft met betrekking tot verkeerslawaai het doel om (bestaande) geluidgevoelige gebouwen (zoals woningen) te beschermen tegen verkeerslawaai en om de onbeheerste groei van geluidbelasting als gevolg van verkeer te voorkomen. Een ander doel is de aanpak van bestaande geluidgevoelige gebouwen met zeer hoge geluidbelastingen vanwege verkeer, door het treffen van geluidsbeperkende maatregelen (sanering). Daarom heeft dit beleid naar aanleiding van de Omgevingswet als doel om de gezondheid te verbeteren door gericht maatregelen in te voeren die de bestaande hinder verminderen of toekomstige hinder voorkomen.

De beheersing van geluid van gemeentewegen wordt in de Omgevingswet geregeld door het bepalen van de basisgeluidemissie (BGE) voor een bepaald referentiejaar. De BGE is een nieuw instrument om de geluidsituatie van gemeentelijke wegen in kaart te brengen en te monitoren. Gekozen is voor geluidmonitoring op emissieniveau. Elke vijf jaar moeten gemeenten rapporteren over de ontwikkeling van de geluidemissie van hun wegennet. Bij een toename van meer dan 1,5 dB ten opzichte van de BGE zijn mogelijk maatregelen nodig. Na bepaling/vaststelling van de BGE's van de gemeentewegen moeten deze worden geregistreerd in het geluidregister.

3.2.2 Voormalige regelgeving

De regelgeving voor geluid was voorheen vastgelegd in onder andere de Wet geluidhinder (Wgh), het Activiteitenbesluit en het gemeentelijk geluidbeleid. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de Wgh vervallen. De geluid regels uit de Wgh zijn inhoudelijk vernieuwd en geïntegreerd in de Omgevingswet en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Het bestaande gemeentelijk geluidbeleid wordt vervangen met voorliggende beleidsnota verkeersgeluid.

3.2.3 Tijdelijk deel van het omgevingsplan en overgangsrecht

Het gemeentelijk omgevingsplan bevat nu nog een tijdelijk deel voor het aanleggen of wijzigen van wegen. Dit zijn regels uit bestemmingsplannen en de bruidsschatregels, die uiterlijk in 2032 omgezet moeten zijn naar het definitief omgevingsplan. De gemeente kan besluiten of zij de bruidsschatregels ongewijzigd wil behouden, wijzigt of laat vervallen. In alle gevallen moeten de regels op 1 januari 2032 wel voldoen aan de instructieregels van het Bkl.

Voor wegverkeerslawaai van provinciale- en gemeentewegen (wegen met een snelheidsregime van 50 of meer km/uur) waren de geluidsnormen vastgelegd in de Wgh. Deze wetgeving is na het in werking treden van de Omgevingswet alleen nog van belang in verband met het overgangsrecht.

Het overgangsrecht voor de Wgh en de Wet milieubeheer is geregeld in de Aanvullingswet geluid en de Omgevingsregeling (art 17.5 overgangsrecht geluidaandachtsgebied voor gemeentewegen).

3.2.4 Definitief omgevingsplan

In de Omgevingswet, afdeling 2.5 wordt verwezen naar instructieregels. Voor de gemeente zijn voor verkeersgeluid met name de instructieregels over 'Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen' van belang die zijn opgenomen in het Bkl (volledigheidshalve opgenomen in bijlage 1 bij deze beleidsnota). Het nieuwe deel van het omgevingsplan is eerst nog leeg. De regels in het nieuwe deel komen tot stand door bestaande regels uit het tijdelijke deel om te zetten naar het definitieve deel en door nieuwe regels toe te voegen naar aanleiding van de instructieregels uit het Bkl.

In deze beleidsnota worden beleidskeuzes gemaakt voor geluid. De hieruit voortvloeiende regels worden verwerkt in het definitief omgevingsplan. Hiervoor verwijzen we naar paragraaf 4.3.

3.2.5 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Met de instructieregels, afdeling 5.1 Bkl is bepaald hoe de geluidnormering moet of kan worden opgenomen in het omgevingsplan. Het gaat onder andere om de geluidnormering met betrekking tot verkeerslawaai. Regels zijn opgenomen voor standaardwaarden, grenswaarden, geluidaandachtsgebieden en geluidgevoelige gebouwen.

Hieronder lichten we toe wat in het Bkl is geregeld voor deze begrippen.

Geluidgevoelige gebouwen

Het Bkl heeft betrekking op geluidgevoelige gebouwen. Een geluidgevoelig gebouw moet beschermd worden tegen geluid. Artikel 3.21 van het Bkl schrijft voor dat een geluidgevoelig gebouw een gebouw of een gedeelte van een gebouw is met een:

- woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan; of
- bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.

Standaardwaarden en grenswaarden

Het Bkl bevat regels voor de bescherming van de fysieke leefomgeving. Het Bkl geeft inhoudelijke normen en instructieregels die gelden voor geluid in het omgevingsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in normen en regels die opgenomen *moeten* worden in het omgevingsplan (standaardwaarden) en normen en regels die opgenomen *kunnen* worden in het omgevingsplan (grenswaarden). Zo lang de standaardwaarde uit het Bkl (tabel 3.34 Bkl) niet wordt overschreden, wordt de geluidsituatie als aanvaardbaar beschouwd. Wordt een standaardwaarde wel overschreden, dan mag het geluid op de gevel niet hoger zijn dan de bijbehorende grenswaarden uit het Bkl (tabel 3.35 Bkl) of niet hoger zijn dan de plangrenswaarde die de gemeente heeft vastgesteld in het omgevingsplan. De normen en regels die opgenomen *kunnen* worden, bieden de gemeente ruimte om soepeler of strenger te zijn dan de standaardwaarden uit het Bkl. Hierbij geldt dat een gezonde fysieke leefomgeving onderdeel is van de afweging bij het vastleggen van de geluidsnormen.

De geluidnormen uit het Bkl gelden ook voor woningen gelegen aan wegen met een snelheid van 30 km/uur. Deze woningen kunnen namelijk ook geluidshinder ondervinden van wegen met verkeer met een maximumsnelheid van 30 km/uur. Dit omdat de verkeersintensiteit bij een weg met een snelheid van 30 km/uur hoog kan zijn en/of de woningen erg dicht bij de betreffende weg liggen.

Geluidaandachtsgebied

In het Bkl is ook geregeld wat een geluidaandachtsgebied is. Een geluidaandachtsgebied is een gebied langs een weg of spoorweg of rond een industrieterrein waarbinnen het geluid hoger kan zijn dan de standaardwaarde (art. 3.20 Bkl). Als een nieuw geluidgevoelig gebouw wordt toegelaten in een geluidaandachtsgebied, dan moet worden getoetst aan de standaardwaarden en grenswaarden voor geluid (§ 5.1.4.2a.4 Bkl).

Geluidproductieplafonds

Op 1 juli 2012 zijn de geluidregels voor de hoofdspoorwegen en snelwegen ingrijpend gewijzigd. Voor de hoofdspoorwegen en snelwegen zijn in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer regels opgenomen, die de introductie vormden van geluidsproductieplafonds (gpp's). Gpp's stellen een heldere grens over de toelaatbare hoeveelheid geluid en het tegengaan van een onbelemmerde groei van het geluid door verkeer. De gpp's, brongegevens en relevante besluitinformatie zijn opgenomen in het zogenaamde geluidregister. Deze gegevens (van belang i.v.m. aanwezigheid van snelwegen en spoorlijnen) zijn te raadplegen en te downloaden via het geluidregister. De systematiek voor gpp's voor de rijksinfrastructuur wordt beleidsneutraal omgezet naar het systeem van de Omgevingswet. Deze systematiek gaat ook gelden bij provinciale wegen. In het Bkl is geregeld dat het bevoegd gezag het geluid beoordeelt bij vaststellen van een gpp voor nieuwe en bestaande geluidbronnen.

Gezamenlijk geluid en gecumuleerd geluid

Om te kunnen voldoen aan de binnenwaarde dient de buitengevel voldoende geluidwerend te zijn. Voor het bepalen van de geluidwering van de gevel wordt uitgegaan van het *gezamenlijk geluid* van de betrokken geluidsbronsoorten zoals gemeentewegen, provinciale wegen, spoorwegen, snelwegen, industrieterreinen en andere aanwezige geluidsbronnen. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels wanneer het gezamenlijk geluid wordt bepaald. Daarnaast moet beoordeeld worden of het *gecumuleerd geluid* aanvaardbaar is. Bij cumulatie wordt rekening gehouden met het verschil in hinderlijkheid van een geluidbronsoort. Dit is van belang als sprake is van een geluidbelasting door meerdere geluidbronsoorten. Uit de instructieregels in het Bkl blijkt wanneer de aanvaardbaarheid van gecumuleerd geluid bij een geluidgevoelig gebouw moet worden beoordeeld.

Aanleg of wijzigen van een verkeersweg

Volgens het Bkl moet in het omgevingsplan worden geborgd dat voor het aanleggen van een weg een geluidbeoordeling wordt gedaan en aan de standaard- en grenswaarden wordt getoetst. Met betrekking tot aanleg of wijziging van een verkeersweg worden geen specifieke beleidskeuzes gemaakt en wordt het Bkl gevolgd. Hieraan wordt invulling gegeven door een vergunningplicht (met enkele uitzonderingen) op te nemen in het omgevingsplan.

3.2.6 Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Als bij geluidgevoelige bebouwing de standaardwaarde wordt overschreden tot een bepaalde grenswaarde, dan moet de binnenwaarde wel altijd aan de wettelijke standaardnorm voldoen. Met de invoering van de Omgevingswet is het Bouwbesluit 2012 vervallen en zijn de technische bouwvoorschriften opgenomen in het Bbl. Bij het inwerking treden van de Omgevingswet zijn de eisen voor de binnenwaarden op basis van artikel 4.103 van het Bbl gaan gelden voor nieuwbouw. De binnenwaarde geldt voor de geluidgevoelige ruimten van een woning.

3.2.7 Omgevingsverordening provincie Utrecht

Naast het Bkl is het van belang om rekening te houden met eventuele regels voor provinciale wegen die de provincie heeft vastgelegd in haar omgevingsverordening. Een klein gedeelte van provinciale wegen loopt door gemeente Eemnes. In de omgevingsverordening van provincie Utrecht zijn op dit moment geen relevante geluidregels opgenomen ten aanzien van de geluidemissie van een provinciale weg en realisatie van geluidgevoelige gebouwen langs een provinciale weg.

4 Beleidskeuzes

4.1 Beleidsluwe overgang naar de Omgevingswet

Geluidbeleid gemeente Eemnes
In de Nota Geluidbeleid Gemeente Eemnes uit 2009 zijn voor het toekennen van hogere grenswaarden voor verkeerslawaai in het kader van de Wgh voorwaarden opgenomen om geluidhinder vanwege verkeer te beperken. Een van die voorwaarden is dat iedere woning een geluidluwe gevel moet hebben. Dit beleid is van toepassing op wegen met een snelheidsregime van 50 km/uur of meer en geeft geen aanvullende bescherming voor woonsituaties bij wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur.

Nu de Wgh is ingetrokken, is dit beleid alleen nog van toepassing op overgangsrecht (provinciale wegen waarvoor nog geen geluidproductieplafonds zijn vastgesteld). Hieruit blijkt het belang om nieuwe geluidregels op te stellen. In voorliggende beleidsnota worden de uitgangspunten voor nieuwe geluidregels beschreven. De gemeente maakt hierbij de beleidskeuze om het bestaande geluidbeleid als richtinggevend te beschouwen voor het nieuwe geluidbeleid. Voorliggende beleidsnota is zo veel mogelijk in de geest van het bestaande geluidbeleid opgesteld. Waar nodig zijn aanpassingen gedaan en aanvullende beleidskeuzes gemaakt om te voldoen aan de Omgevingswet en de huidige inzichten.

4.2 Beleidskeuzes Bkl

Voor het geluidbeleid is hoofdzakelijk het Bkl van belang, waarin instructieregels zijn opgenomen voor het gemeentelijk omgevingsplan. In paragraaf 3.2 van deze beleidsnota is het toetsingskader voor geluidkwaliteit in algemene zin toegelicht. Hieronder zijn de relevante beleidskeuzes die de gemeente heeft gemaakt per onderwerp toegelicht.

Toepassingsbereik voor nieuwe woningen
Het Bkl hanteert een ondergrens van 2.500 mvt/etmaal voor de toetsing aan de standaardwaarde voor geluid. In dit geluidbeleid kiezen we ervoor om de beoordeling van de standaardwaarde uit het Bkl van toepassing te laten zijn op alle wegen, dus ook de wegen met minder dan 2.500 mvt/etm.
In het Bkl is namelijk als toepassingsbereik voor geluid door wegen en lokale spoorwegen zonder geluidproductieplafonds als omgevingswaarden (subparagraaf 5.1.4.2a.3) aangewezen: “verharde gemeentewegen en waterschapswegen met een verkeersintensiteit van meer dan 2.500 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde”. Maar bij wegen met minder dan 2.500 motorvoertuigen per etmaal kan het ook regelmatig voorkomen dat de standaardwaarde wordt overschreden. Dit kan vooral het geval zijn bij klinkerwegen waarbij woningen dicht op de weg worden gerealiseerd, of wanneer nieuwe klinkerwegen worden aangelegd in de nabijheid van woningen. Dit zijn situaties die in de gemeente wel vaker voorkomen.

Standaardwaarden
In artikel 5.78t Bkl (hoofdregel toelaten van geluidgevoelig gebouw) zijn standaardwaarden voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen opgenomen waar in het omgevingsplan in voorzien moet worden. De relevante waarden zijn weergegeven in onderstaande tabel (enkele bronnen zijn niet aanwezig of in beheer bij de gemeente en daarom niet weergegeven).

Tabel 4.1 Standaardwaarden van geluidbronsoorten Bkl

Geluidbronsoorten	Standaardwaarde
Provinciale wegen en rijkswegen	50 Lden
Gemeentewegen	53 Lden
Hoofdspoorwegen	55 Lden

Aan de standaardwaarden is een geluidaandachtsgebied gekoppeld. Een geluidaandachtsgebied is het gebied langs een weg of spoorweg waar het geluid hoger kan zijn dan de standaardwaarde (art. 3.20 Bkl).
In deze beleidsnota zijn de standaardwaarden het uitgangspunt. Deze zullen dan ook worden opgenomen in het gemeentelijk omgevingsplan.

Plangrenswaarde gemeentewegen
De standaardwaarden kunnen in bepaalde situaties beperkend zijn voor het ontwikkelen van woningbouw nabij drukke wegen. Om dan toch woningbouw mogelijk te maken, geeft het Bkl onder voorwaarden ruimte om af te wijken van deze standaardwaarden door het stellen van hogere grenswaarden voor geluid tot waar afgeweken mag worden (art. 5.78u t/m 5.78aa). De relevante waarden zijn weergegeven in onderstaande tabel (enkele bronnen zijn niet aanwezig of in beheer bij de gemeente en daarom niet weergegeven).

Tabel 4.2 Grenswaarde geluidgevoelige gebouwen verkeerslawaai Bkl

Geluidbronsoorten	Grenswaarde
Provinciale wegen en rijkswegen	60 Lden
Gemeentewegen	70 Lden
Hoofdspoorwegen	65 Lden

Een voorwaarde is dan wel dat deze grenswaarden als plangrenswaarde in het omgevingsplan zijn opgenomen (instructieregel Bkl). De gemeente heeft daarbij de mogelijkheid om een lagere plangrenswaarde vast te stellen dan het Bkl stelt. Voor deze plangrenswaarden is in dit beleid aansluiting gezocht bij de Wgh. De Wgh was van toepassing voordat de Omgevingswet in werking trad. Gekozen is om de dezelfde ruimte die de Wgh bood om af te kunnen wijken van de toen geldende voorkeurs-grenswaarden (= vergelijkbaar met standaardwaarde), over te nemen. Op basis van het bovenstaande wordt de plangrenswaarde voor het geluid door gemeentewegen op de gevel met dit beleid vastgesteld op 68 dB. Voor andere geluidbronsoorten gelden de grenswaarden zoals opgenomen in het Bkl.
Deze plangrenswaarde van 68 dB is 2 dB lager dan de wettelijke grenswaarde van 70 dB (art. 5.78u Bkl). Met deze '2 dB-geluidruimte' wordt ook voorkomen dat de wettelijke grenswaarde door verkeersgroei binnen afzienbare tijd wordt overschreden. In dat geval zou de gemeente verplicht zijn om geluidbeperkende maatregelen te treffen en te bekostigen (art. 3.28 en 3.35 Bkl).

Tabel 4.3 Voorgestelde plangrenswaarden

Geluidbronsoorten	Plangrenswaarde
Provinciale wegen en rijkswegen	60 dB Lden
Gemeentewegen	68 dB Lden
Hoofdspoorwegen	65 dB Lden

In deze beleidsnota zijn voorwaarden opgenomen om af te mogen wijken van de standaardwaarde (de voorwaarden zijn opgenomen in de concept geluidregels in bijlage 2, zie hiervoor paragraaf 4.3). Onderdeel daarvan is onder meer dat geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die financieel doelmatig zijn (zie doelmatigheidscriterium bijlage 3) en geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige aard (zie bijlage 4) zijn. In bijlage 2 zijn ook aanleverspecificaties voor een geluidsrapport opgenomen. In het geluidsrapport moet onder andere worden aangegeven welke maatregelen kunnen en zullen worden genomen.

Geluidluwe gevel/buitenruimte
Het Bkl schrijft voor dat bij het toestaan van een overschrijding van de standaardwaarde in een omgevingsplan of omgevingsvergunning, het aspect gezondheid moeten worden betrokken door te beoordelen of een geluidluwe gevel kan worden gerealiseerd. Om een evenwichtige toedeling van geluidgevoelige functies bij verkeerswegen (artikel 4.2 Omgevingswet) te bereiken, kiest de gemeente voor aanvullende geluidregels verkeerslawaai die, onder voorwaarden, een beperkte verruiming toelaten van de standaardwaarde uit het Bkl tot ten hoogste de voorgestelde plangrenswaarden (zie tabel 4.3 van deze beleidsnota). Deze verruiming was voorheen geregeld in het gemeentelijk geluidbeleid. De argumentatie van deze verruiming is gebaseerd op de voorwaarden uit het Bkl, de ruimte die de Wgh bood en de afweging om een gezond woon- en leefklimaat te behouden.

In de gemeente wordt een overschrijding van de standaardwaarde als aanvaardbaar beschouwd wanneer aan de volgende drie voorwaarden wordt voldaan:
- er is minimaal één geluidluwe gevel aanwezig;
- er is een geluidluwe buitenruimte beschikbaar;

- per verdieping is ten minste één geluidgevoelige ruimte gesitueerd aan een geluidluwe gevel, of er is ten minste één slaapkamer gesitueerd aan een geluidluwe gevel.

In sommige gevallen kan hiervan afgeweken worden. Zie het kopje 'Flexibiliteit' hieronder.

Flexibiliteit

In complexe situaties is het soms niet mogelijk om volledig aan de beleidsvoorwaarden te voldoen. In dergelijke situaties is flexibiliteit mogelijk, maar wel binnen bepaalde grenzen. Hiervoor is het voor een geluidluwe gevel en geluidluwe buitenruimte nodig om de stroomschema's van bijlage 5 te doorlopen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beleidskeuze om in complexe situaties toch de mogelijkheid te geven om geluidgevoelige gebouwen toe te voegen. Als uiteindelijk niet aan het gestelde in de stroomschema's kan worden voldaan, dan is op basis van de gemeentelijke geluidregels geen sprake van ETFAL en wordt een omgevingsvergunning mogelijk niet verleend.

Gecumuleerd geluid

Het Bkl stelt dat bij overschrijding van de standaardwaarde de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op het geluidgevoelige gebouw moet worden beoordeeld (art. 5.78ac Bkl). Bij cumulatie wordt rekening gehouden met het verschil in hinderlijkheid tussen geluidbronsoort. Dit is van belang als er sprake is van een geluidbelasting door meerdere geluidbronsoorten.

In het Bkl is geen grenswaarde voor het gecumuleerde geluid opgenomen. De gemeente stelt vast dat de maximaal aanvaardbare waarde voor het gecumuleerde geluid op de ten hoogste 3 dB hoger dan de hoogst berekende geluidbelasting van de afzonderlijke geluidbronsoorten. In artikel 3.38 lid 3 van het Bkl is opgenomen welke geluidbronnen bij het bepalen van het gecumuleerde geluid op de gevel in ieder geval moeten worden betrokken. Omdat meerdere geluidbronnen betrokken worden bij het gecumuleerde geluid is de waarde van 3 dB redelijk. Het gecumuleerde geluid zal daarmee niet hoger zijn dan 71 dB (plangrenswaarde gemeentewegen van 68 dB + 3 dB). Zo ontstaat meer ruimte voor initiatieven die wel aan de plangrenswaarde voldoen, maar waarbij sprake is van meerdere geluidbronsoorten die leiden tot een iets hogere gecumuleerde geluidbelasting.

Specifieke uitgangspunten

Bij de beoordeling van ruimtelijke plannen kan discussie ontstaan over specifieke uitgangspunten. Op basis van jurisprudentie en een nadere invulling van de beleidsvrijheid die een gemeente heeft, kiezen wij ervoor om de volgende uitgangspunten aan te houden:

- Bij het tijdelijk toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een omgevingsplan of het verlenen van een vergunning voor maximaal 10 jaar (o.a. flexwonen) gelden de standaardwaarden en grenswaarden van het Bkl niet. De aanvaardbaarheid van het geluid moet echter wel worden beoordeeld. Voorliggend geluidbeleid wordt gebruikt voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid.
- Asielzoekerscentra (AZC's) worden in dit geluidbeleid beoordeeld als woonfunctie, omdat mensen hier hun hoofdverblijf hebben. Hiervoor gaan we dus uit van geluidgevoelige gebouwen. Een noodopvang daarentegen is een plek waar mensen in principe tijdelijk, korter dan zes maanden, verblijven. Hiervoor gaan we uit van een gebouw met een logiesfunctie. Een noodopvang wordt daarom niet beschouwd als een geluidgevoelig gebouw.
- Voor ETFAL-beoordeling bij tijdelijke geluidgevoelige functies (maximaal 10 jaar) en noodopvang als logiesfunctie (die vanwege de tijdelijkheid/logiesfunctie niet als geluidgevoelig worden aangemerkt) wordt een nadere afweging gemaakt. Aan de hand van het geluid op de betreffende gevels wordt beoordeeld of het geluid in de betreffende geluidgevoelige bestemmingen voldoet aan de binnenwaarde zoals vermeld in artikel 5.23 van het Bbl. Als dat niet haalbaar is, ten hoogste de waarde in Bbl artikel 5.23a onder b. Als dat het geval is, dan is sprake van ETFAL. Als dat niet het geval is, dan is dus geen sprake van ETFAL.
- Bij woningsplitsing is geen sprake van het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw en daarom gelden de standaardwaarden en grenswaarden van het Bkl niet. De aanvaardbaarheid van het geluid moet echter wel worden beoordeeld. Voorliggend geluidbeleid wordt gebruikt voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid.
- Voor niet-zelfstandige woonruimten zoals bij zorginstellingen, verblijflocaties voor arbeidsmigranten en vergelijkbare doelgroepen, worden op individueel woningniveau geen eisen gesteld voor geluidluwe buitenruimtes en geluidluwe gevels. Soms is sprake van een overschrijding van de standaardwaarde bij de betreffende niet-zelfstandige woonruimten en is ook geen geluidluwe gevel aanwezig. In die gevallen wordt de leefsituatie voor geluid als

aanvaardbaar beschouwd als ten minste één gemeenschappelijke ruimte aanwezig is met een geluidluwe gevel, die door alle bewoners gebruikt kan worden. Voor de bewoners moet daarnaast minimaal één gemeenschappelijke buitenruimte aanwezig zijn die geluidluw is. Als een geluidluwe buitenruimte niet mogelijk is, mag de gemeenschappelijke buitenruimte voldoen aan geluidluw plus 5 dB of een geluidluwe openbare buitenruimte binnen 200 meter.

- Als bij een locatie een hoge geluidbelasting van verkeer vanuit meerdere richtingen wordt ondervonden, kan het erg moeilijk zijn om op deze locatie geluidgevoelige gebouwen toe te voegen. In die gevallen kan vaak niet voldaan worden aan de beleidsvoorwaarden voor een geluidluwe gevel, geluidluwe buitenruimte en woningindeling. Gekozen is om af te wijken van de betreffende beleidsvoorwaarden bij hoge geluidbelastingen van verkeer, waarbij sprake is van het toevoegen van een van de volgende woningtypen:
  - eenzijdige georiënteerde appartementen;
  - tweezijdige georiënteerde hoekappartementen;
  - vervangende nieuwbouw;
  - getransformeerde gebouwen waarbij een niet geluidgevoelig gebouw wordt omgezet naar een geluidgevoelig gebouw;
  - mantelzorgwoningen.

  Het afwijken bestaat daarbij uit het toestaan van maximaal 5 dB extra geluidbelasting (ten opzichte van de standaardwaarde) op de geluidluwe gevel en in de buitenruimte. Wel moet eerst nagegaan worden of het mogelijk is om met maatregelen te kunnen voldoen aan de betreffende geluidregels. In bijlage 5 is deze werkwijze weergegeven in een stroomschema. Als in het geheel niet kan worden voldaan aan het gestelde in bijlage 5, dan is op basis van de gemeentelijke geluidregels geen sprake van ETFAL en wordt een omgevingsvergunning mogelijk niet verleend.

4.3 Concept geluidregels verkeerslawaai

In bijlage 2 bij deze beleidsnota zijn concept geluidregels voor verkeerslawaai opgenomen. Het betreft een overzicht van de regels voor verkeerslawaai die voortvloeien uit deze beleidsnota. De geluidsregels hebben als doel om een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) te bereiken. Hiervoor is enerzijds het behoud van een gezonde woon- en leefomgeving en anderzijds ruimte voor nieuwe initiatieven (zoals woningbouw) meegewogen. In bijlage 3 wordt het bijbehorende doelmatigheidscriterium toegelicht en in bijlage 4 de bezwaren van stedenbouwkundige aard. De concept geluidregels (bijlage 2) zijn bedoeld om toe te passen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. We adviseren om hierbij ook het stroomschema in bijlage 5 bij deze beleidsnota te raadplegen.

De concept geluidregels voor verkeerslawaai uit bijlage 2 worden doorvertaald in het gemeentelijk omgevingsplan. Op die manier worden de geluidregels ook juridisch verankerd in het omgevingsplan.

Het vaststellen van dergelijke regels voor verkeerslawaai biedt de volgende voordelen:

- De gemeente moet elke aanvraag gelijk behandelen en beoordelen. Vooraf vastgelegde geluidregels bieden initiatiefnemers duidelijkheid en versnellen de procedures.
- Het woon- en leefkwaliteit wordt geborgd door aanvullende eisen aan woningen en andere geluidgevoelige functies op te leggen, bijvoorbeeld door de realisatie van een geluidluwe gevel/geluidmaatregelen te treffen aan de gevel.
- Bij rechtszaken kunnen vooraf vastgelegde regels een motivering voor besluiten door burgemeester en wethouders bieden.

Bijlage 1 Artikelen Besluit kwaliteit leefomgeving

Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen

Artikel 5.78t (hoofdregel toelaten van geluidgevoelig gebouw)

1. Een omgevingsplan dat een nieuw geluidgevoelig gebouw toelaat, voorziet erin dat het geluid op dat gebouw niet hoger is dan de standaardwaarde, bedoeld in tabel 5.78t.

Tabel 5.78t: Standaardwaarde geluidgevoelige gebouwen

Geluidbronsoorten	Standaardwaarde
Rijkswegen en provinciale wegen	50 Lden
Gemeentewegen en waterschapswegen	53 Lden
Hoofdspoorwegen en lokale spoorwegen	55 Lden
Industrieterreinen	50 Lden, 40 Lnight

2. Als toepassing is gegeven aan artikel 3.27, tweede lid, geldt voor het geluid door de gemeenteweg en de lokale spoorweg gezamenlijk de standaardwaarde voor gemeentewegen, bedoeld in tabel 5.78t.
3. Voor een geluidgevoelig gebouw als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onder b of d, waarvan het gebruik in de nachtperiode in het omgevingsplan is uitgesloten:
    a. gelden de waarden in L_{night} niet; en
    b. wordt in tabel 5.78t gelezen voor «L_{den}»: «L_{de}».
4. Voor een geluidgevoelig gebouw als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onder b of d, waarvan het gebruik in de avondperiode en de nachtperiode in het omgevingsplan is uitgesloten:
    a. gelden de waarden in L_{night} niet; en
    b. wordt in tabel 5.78t gelezen voor «L_{den}»: «L_{day}».

Artikel 5.78u (overschrijding standaardwaarde)

1. Een omgevingsplan dat een nieuw geluidgevoelig gebouw toelaat, kan erin voorzien dat het geluid op dat gebouw hoger is dan de standaardwaarde, bedoeld in tabel 5.78t, als:
    a. geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen;
    b. de overschrijding van de standaardwaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt; en
    c. het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 5.78u.

Tabel 5.78u: Grenswaarde geluidgevoelige gebouwen

Geluidbronsoorten	Grenswaarde
Rijkswegen en provinciale wegen	60 Lden
Gemeentewegen en waterschapswegen	70 Lden
Hoofdspoorwegen en lokale spoorwegen	65 Lden
Industrieterreinen	55 Lden, 45 Lnight

2. Als toepassing is gegeven aan artikel 3.27, tweede lid, geldt voor het geluid door de gemeenteweg en de lokale spoorweg gezamenlijk de grenswaarde voor gemeentewegen, bedoeld in tabel 5.78u.
3. Geluidbeperkende maatregelen als bedoeld in het eerste lid worden in aanmerking genomen als die financieel doelmatig zijn en daartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan.
4. Artikel 5.78t, derde lid en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor «tabel 5.78t» wordt gelezen: tabel 5.78u.

Bijlage 2 Concept geluidregels verkeer

Onderstaande concept regels gelden voor het geluid van (spoor)wegverkeer. Deze regels zijn bedoeld om toe te passen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Deze regels zijn een uitwerking van de instructieregels uit het Bkl en beleidskeuzes die in de beleidsnota verkeersgeluid gemeente Eemnes zijn toegelicht. We adviseren om hierbij ook het stroomschema (bijlage 5) te raadplegen.

Deze concept geluidregels worden doorvertaald in het gemeentelijk omgevingsplan. Op die manier zijn de geluidregels juridisch verankerd in het omgevingsplan. De regels in het gemeentelijk omgevingsplan zijn uiteindelijk leidend ten opzichte van deze concept geluidregels.

Artikel 1

1. Deze paragraaf gaat over geluid van spoorwegverkeer en wegverkeer, waarbij het voor wegbeheer enkel gaat over verharde gemeentewegen, niet zijnde een erf in de zin van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990.
2. Deze paragraaf is niet van toepassing op het geluid op een niet-geluidgevoelige gevel.

Artikel 2

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een nieuwe, niet tijdelijke, omgevingsplanactiviteit te verrichten, als de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen vanwege de toename van verkeersintensiteit ten gevolge van die omgevingsplanactiviteit met meer dan 1,5 dB toeneemt.
2. Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning een nieuw, niet tijdelijke, geluidgevoelig gebouw toe te delen aan een locatie, te bouwen of te gebruiken als de geluidbelasting op een geluidgevoelige gevel van dat gebouw hoger is dan de standaardwaarde, bedoeld in tabel A.

Tabel A Geldende standaardwaarden

Geluidsbronsoort	Standaardwaarde
Gemeentewegen	53 L_{den}
Rijkswegen en provinciale wegen	50 L_{den}
Hoofdspoorwegen	55 L_{den}

Artikel 3

Onder een nieuw geluidgevoelig gebouw wordt ook verstaan: vervangende nieuwbouw en een geluidsgevoelig gebouw dat ontstaat door het omzetten van een niet geluidgevoelig gebouw naar een geluidgevoelig gebouw (functiewijziging gebouw).

Artikel 4

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2 wordt een geluidrapport aangeleverd waaruit blijkt:

a. hoe hoog de geluidbelasting is op het geluidgevoelige gebouw zonder extra maatregelen;
b. welke mogelijke maatregelen kunnen worden getroffen bij overschrijding van de standaardwaarde, als bedoeld in tabel A, om de geluidbelasting terug te brengen tot de standaardwaarde;
c. welke maatregelen in dit geval wel en niet genomen *kunnen* worden;
d. welke maatregelen *daadwerkelijk* worden genomen om de geluidbelasting te beperken;
e. hoe hoog de geluidbelasting wordt op het geluidgevoelige gebouw, na het treffen van maatregelen.

Artikel 5

De omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2 wordt, als de geluidbelasting op een geluidgevoelige gevel hoger is dan de standaardwaarde (tabel A), maar niet hoger dan de plangrenswaarde bedoeld in tabel B, verleend als wordt voldaan aan alle onderstaande voorwaarden:

a. geluidbeperkende maatregelen aan de bron of in de overdracht kunnen niet worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen;
b. de overschrijding van de standaardwaarde wordt zoveel mogelijk beperkt door het treffen van geluidsbeperkende maatregelen;
c. geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die financieel doelmatig zijn (zie doelmatigheidscriterium, bijlage 3) en waartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige aard (zie bijlage 4), verkeerskundige aard, vervoerskundige aard, landschappelijke aard of technische aard bestaan;
d. minimaal één geluidluwe gevel wordt gerealiseerd of is aanwezig, waar het geluid op de gevel van elke geluidbronsoort voldoet aan de standaardwaarde. In situaties waar sprake is van een hoge geluidbelasting van verkeer vanuit meerdere richtingen, kan het erg moeilijk zijn om op deze locatie geluidgevoelige gebouwen toe te voegen. Hierbij gaat het met name om, dat niet voldaan kan worden aan de beleidsvoorwaarden voor een

geluidluwe gevel en geluidluwe buitenruimte. Voor deze situaties kan worden afgeweken zoals aangegeven in bijlage 5 van de beleidsnota verkeersgeluid gemeente Eemnes;

e. een geluidluwe buitenruimte wordt gerealiseerd of is aanwezig, waar het geluid van elke geluidbronsoort voldoet aan de standaardwaarde. In situaties waar sprake is van een hoge geluidbelasting van verkeer vanuit meerdere richtingen, kan het erg moeilijk zijn om op deze locatie geluidgevoelige gebouwen toe te voegen. Hierbij gaat het met name om, dat niet voldaan kan worden aan de beleidsvoorwaarden voor een geluidluwe gevel en geluidluwe buitenruimte. Voor deze situaties kan worden afgeweken zoals aangegeven in bijlage 5 van de beleidsnota verkeersgeluid gemeente Eemnes;
f. ten minste één slaapkamer wordt gerealiseerd aan de geluidluwe gevel (waarbij in bepaalde situaties hiervan kan worden afgeweken zoals aangegeven in de beleidsnota verkeersgeluid gemeente Eemnes;
g. als sprake is van situaties van transformatie van een niet-geluidgevoelig naar een geluidgevoelig gebouw of van vervangende nieuwbouw of van éénzijdig georiënteerde woningen, waarbij redelijkerwijs geen geluidluwe gevel kan worden gerealiseerd, dan kan worden afgezien van een geluidluwe gevel mits de geluidbelasting bij minimaal één gevel van de betreffende woning niet meer bedraagt dan 58 dB vanwege wegverkeerslawaai of 60 dB vanwege hoofdspoorwegen;
h. op hoogbelaste locaties mag eventueel een volledig afsluitbare buitenruimte (balkon of loggia) worden toegepast om een geluidluwe gevel te creëren. In geopende toestand moet hier nog wel een minimumkwaliteit van maximaal 5 dB boven de standaardwaarde worden gerealiseerd. Voor deze situaties kan worden afgeweken zoals aangegeven in bijlage 5 van de beleidsnota verkeersgeluid gemeente Eemnes;
i. een geluidluwe (gezamenlijke) buitenruimte wordt gerealiseerd of is aanwezig, waar het geluid op de gevel/in de buitenruimte per geluidbronsoort voldoet aan de standaardwaarde plus 5 dB;
j. het gecumuleerde geluid dat als aanvaardbaar wordt beschouwd, is ten hoogste 3 dB hoger dan de hoogst berekende geluidbelasting van de geluidbronsoorten;
k. maximaal één niet geluidgevoelige gevel (met of zonder bouwkundige maatregelen) is per bouwlaag per woning aanwezig, tenzij het gaat om een situatie zoals een vrijstaande-, eind- of een hoekwoning. In deze situaties mogen maximaal twee niet geluidgevoelige gevels aanwezig zijn.

Tabel B Geldende plangrenswaarden

Geluidbronsoorten	Plangrenswaarde
Gemeentewegen	68 dB Lden
Rijkswegen en Provinciale wegen	60 dB Lden
Hoofdspoorwegen	65 dB Lden

Artikel 6

Een nieuw geluidgevoelig gebouw met een geluidbelasting die hoger is dan de plangrenswaarden, als bedoeld in tabel B, is toegestaan als:

a. niet voldaan kan worden aan de voorwaarden uit artikel 5 en geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen aan de bron of in de overdracht om aan de plangrenswaarde te voldoen; en
b. de gevel waarop de plangrenswaarde wordt overschreden een gevel is die geen te openen delen bevat anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang (een niet geluidgevoelige gevel);
of
bij de gevel waarop de plangrenswaarde wordt overschreden wordt het geluid bij de te openen delen, die direct grenzen aan een verblijfsgebied, zodanig geweerd dat de geluidbelasting bij de te openen delen niet hoger is dan de plangrenswaarde, als bedoeld in tabel B. In het geval dat het gaat om vervangend nieuwbouw of bij functiewijziging dan moet de geluidbelasting bij de te openen delen zodanig geweerd worden dat bij de te openen delen de geluidbelasting niet hoger is dan de plangrenswaarde plus 5 dB.

Artikel 7

Als ten behoeve van de realisatie van een geluidgevoelig gebouw bronmaatregelen of afschermende maatregelen zijn voorzien, moeten deze zijn gerealiseerd voordat het geluidgevoelige gebouw in gebruik genomen wordt.

Artikel 8
Een nieuw geluidgevoelig gebouw in aandachtsgebieden van meerdere geluidbronsoorten is aanvaardbaar, als het gecumuleerde geluid ten hoogste 3 dB hoger is dan de hoogst berekende geluidbelasting van de geluidbronsoorten.

Aanleg of wijzigen van een verkeersweg

Artikel 9
Het is verboden zonder omgevingsvergunning een weg aan te leggen of te wijzigen als op grond van een omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg.

Artikel 10
Artikel 9 is niet van toepassing op een weg als:
a. deze wordt aangelegd of is gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied;
b. de snelheid op de te wijzigen weg wordt verlaagd;
c. een wegdeklaag van de te wijzigen weg wordt vervangen door een wegdeklaag met dezelfde of een grotere geluidreducerende werking.

Artikel 11
Artikel 9 is niet van toepassing op het wijzigen van een weg als het geluid na aanleg/wijziging op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de volgende twee waarden:
a. de standaardwaarde, bedoeld in tabel A;
b. het geluid op die geluidgevoelige gebouwen op het tijdstip van de wijziging van het omgevingsplan.

Artikel 12
Bij de aanleg of wijziging van een gemeenteweg kan het geluid op de geluidgevoelige gebouwen hoger zijn dan de waarden vermeld in artikel 11 als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
a. geen geluidsbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen aan de bron of in de overdracht, om aan de plangrenswaarde te voldoen;
b. de overschrijding van de waarden vermeld in artikel 11 worden zoveel mogelijk beperkt door het treffen van financieel haalbare geluidbeperkende maatregelen waartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan;
c. het geluid op het geluidgevoelige gebouw is niet hoger dan de plangrenswaarde, als bedoeld in tabel B;
d. het gecumuleerde geluid, dat als aanvaardbaar wordt beschouwd, is ten hoogste 3 dB hoger dan de hoogst berekende geluidbelasting van de geluidbronsoorten.

Artikel 13
Onder een wijziging van een gemeenteweg worden de volgende situaties verstaan:
a. het verplaatsen van één of twee rijstroken met meer dan 2 meter;
b. het verhogen of verlagen van de rijstroken met meer dan 1 meter;
c. een toename van het aantal rijstroken, niet zijnde voorsorteerstroken en in- en uitvoegstroken;
d. het vervangen van een wegdek door een minder stil wegdek;
e. het verwijderen van geluidbeperkende maatregelen bestaande uit werken of bouwwerken langs de weg.

Artikel 14
Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het toevoegen of het wijzigen van een gemeenteweg worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
a. een situatietekening van de bestaande toestand en een situatietekening van de nieuwe toestand;
b. een akoestisch rapport, waaruit blijkt hoe hoog de geluidbelasting op omliggende geluidgevoelige gebouwen wordt, voorafgaand en na de aanleg/wijziging van de weg en waarin inzicht wordt gegeven in de aspecten vermeld onder artikel 12 onder a tot en met d.

Artikel 15
Een toename van de verkeersintensiteit op een weg, als gevolg van een wegwijziging elders, dat leidt tot een hogere geluidstoename op geluidgevoelige gebouwen van meer dan 1,5 dB, is toegestaan als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
a. geen geluidsbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om die toename te voorkomen;
b. de toename van het geluid door het treffen van geluidsbeperkende maatregelen wordt zoveel mogelijk beperkt;
c. het geluid op geluidgevoelige gebouwen is niet hoger dan de plangrenswaarde, als bedoeld in tabel B;
d. geluidbeperkende maatregelen zijn financieel doelmatig en er bestaan geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard;

e. het gecumuleerde geluid op het geluidgevoelig gebouw, dat als aanvaardbaar wordt beschouwd, is ten hoogste 3 dB hoger dan de hoogst berekende geluidbelasting per geluidbronsoort.

Wijziging in overdracht van geluid

Artikel 16
Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de overdracht van geluid in het werkingsgebied 'Aandachtsgebied geluidoverdracht' te wijzigen, waardoor geluidgevoelige gebouwen als gevolg van deze wijziging een toename van geluid van 1,5 dB of meer ondervinden en waarbij de geluidbelasting hoger is dan de standaardwaarde.

Artikel 17
Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 16 wordt een geluidrapport aangeleverd waaruit blijkt:

a. hoe hoog de geluidbelasting is op het geluidgevoelige gebouw voor en na de aanleg of wijziging;
b. welke mogelijke maatregelen kunnen worden genomen om de toename van de geluidbelasting teniet te doen;
c. welke maatregelen in dit geval wel en niet genomen *kunnen* worden;
d. welke maatregelen *daadwerkelijk* worden genomen om de toename van de geluidbelasting te beperken;
e. hoe hoog de geluidbelasting wordt op het geluidgevoelige gebouw na het treffen van maatregelen.

Artikel 18
De omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 16 kan worden verleend als geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om toename van het geluid te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken; of geluidswerende maatregelen worden getroffen om de binnenwaarde niet te laten toenemen.

Bijlage 3 Doelmatigheidscriterium

Inleiding
Bij de afweging van geluidbeperkende maatregelen is het belangrijk om te beoordelen welke maatregelen financieel doelmatig zijn. Dat betekent dat de kosten van een maatregel in een redelijke verhouding moeten staan tot de verbetering van de geluidsituatie.

In 2014 werd de komst van de Omgevingswet aangekondigd. Naar aanleiding daarvan ontwikkelde Antea Group, samen met een klankbordgroep van provincies, gemeenten en omgevingsdiensten, een doelmatigheidscriterium (DMC). Met dit criterium konden geluidmaatregelen op een objectieve manier worden beoordeeld. De systematiek was vergelijkbaar met die voor rijkswegen, maar speciaal aangepast aan kleinschaligere infrastructuur.

Een vernieuwde DMC-tool
Met de invoering van de Omgevingswet in 2024 kregen gemeenten, provincies en waterschappen meer ruimte om zelf afwegingskaders vast te stellen. Dat geldt ook voor de beoordeling van geluidreducerende maatregelen. Daarom is, samen met de omgevingsdiensten in de regio Zuid-Holland en de Provincie Zuid-Holland, een vernieuwde DMC-tool ontwikkeld.

De vernieuwde DMC-tool is een online hulpmiddel dat inzicht geeft in de financiële doelmatigheid van geluidmaatregelen. De tool bouwt voort op de DMC-systematiek uit 2014, maar is volledig geactualiseerd voor de nieuwe juridische situatie onder de Omgevingswet. Daarnaast is ook het aspect gezondheid meegenomen in de beoordeling.

De gemeente kiest ervoor om deze vernieuwde DMC-tool te gebruiken. Hiermee beschikt zij over een eenduidige, reproduceerbare en objectieve methode om de financiële doelmatigheid van geluidmaatregelen te beoordelen. De systematiek maakt keuzes inzichtelijk, vergroot de transparantie en biedt tegelijkertijd ruimte voor maatwerk binnen de beleidsvrijheid van de Omgevingswet.

De DMC-tool is gratis beschikbaar en kan worden gedownload via: https://dmctool.anteagroup.app/.

Bijlage 4 Bezwaren van stedenbouwkundige aard

De volgende bronmaatregelen vormen bezwaren van stedenbouwkundige aard:

- Het vervangen van wegdek met gebakken klinkerverharding door andersoortig wegdek binnen beschermd dorpsgezicht.
- Het vervangen van wegdek met klinkerverharding van erftoegangswegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur door andersoortig wegdek dan klinkers of geluidarme klinkerverharding.
- Het vervangen van wegdek met klinkerverharding van ontsluitingswegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur door andersoortig wegdek dan geluidarme klinkerverharding.

Voor erftoegangswegen: zie de niet gekleurde wegen (dus witte wegen) in de afbeeldingen van de verkeersmodellen.

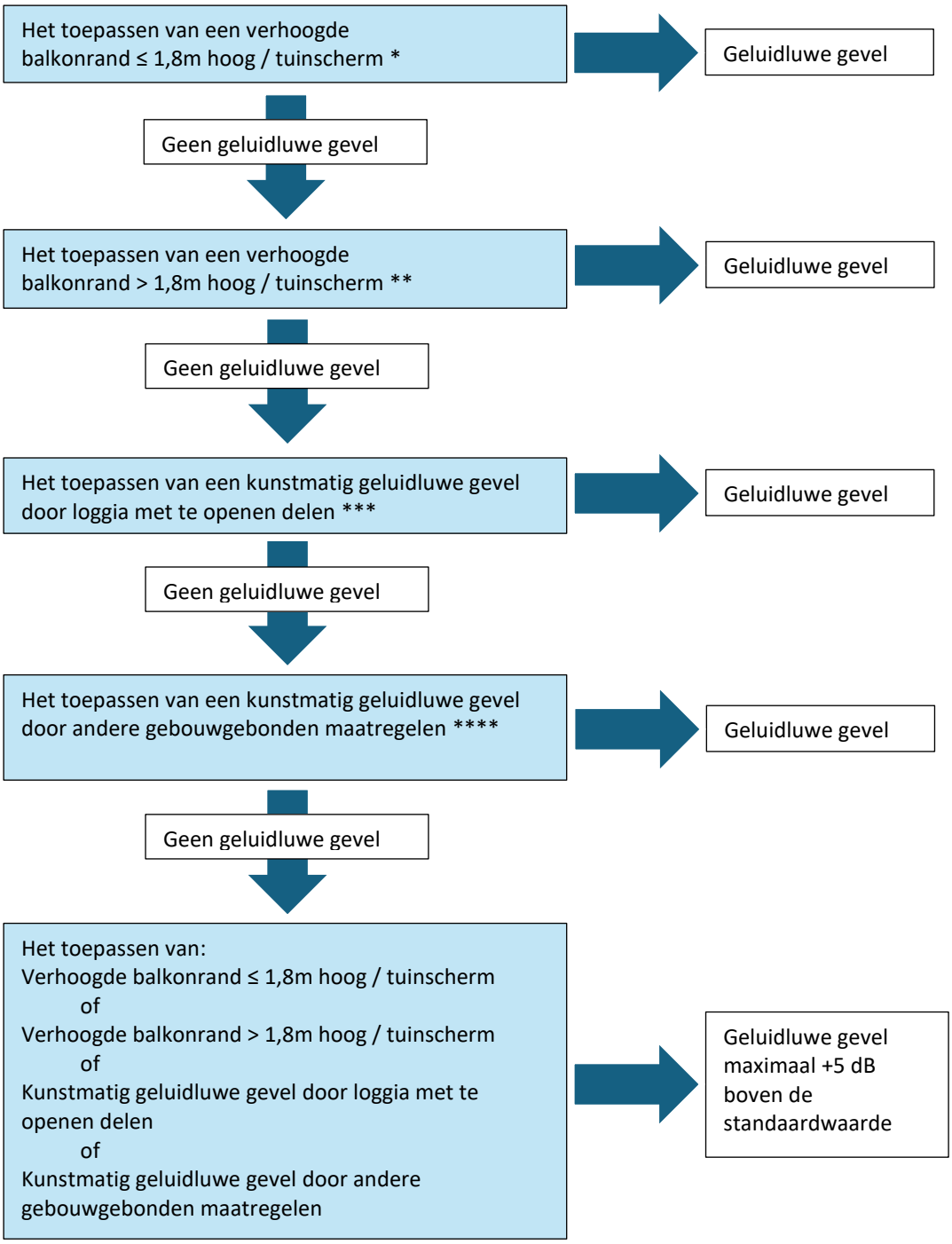
De volgende overdrachtsmaatregelen vormen bezwaren van stedenbouwkundige aard:

- Geluidschermen langs gemeentelijke wegen.
- Geluidschermen langs provinciale wegen.

Bijlage 5 Maatregelen bij een niet geluidluwe gevel of bij een niet geluidluwe buitenruimte

De volgende geluidmaatregelen moeten achtereenvolgens worden overwogen wanneer niet kan worden voldaan aan de voorwaarde van een geluidluwe gevel (en gevel die niet meer dan de standaardwaarde aan geluidbelasting mag hebben). Hierbij geldt dat wanneer een maatregel niet kan worden toegepast, aangetoond moet worden dat deze maatregel technisch en/of financieel niet haalbaar is (zie bijlage 3 en 4).

Maatregelen bij een niet geluidluwe gevel

* De toepassing van een verhoogde balkonrand of een tuinscherm kan een oplossing bieden voor het realiseren van een geluidluwe gevel en/of buitenruimte. Bij een balkon moet de opening voldoende blijven om te voldoen aan de eisen voor buitenluchtcondities.

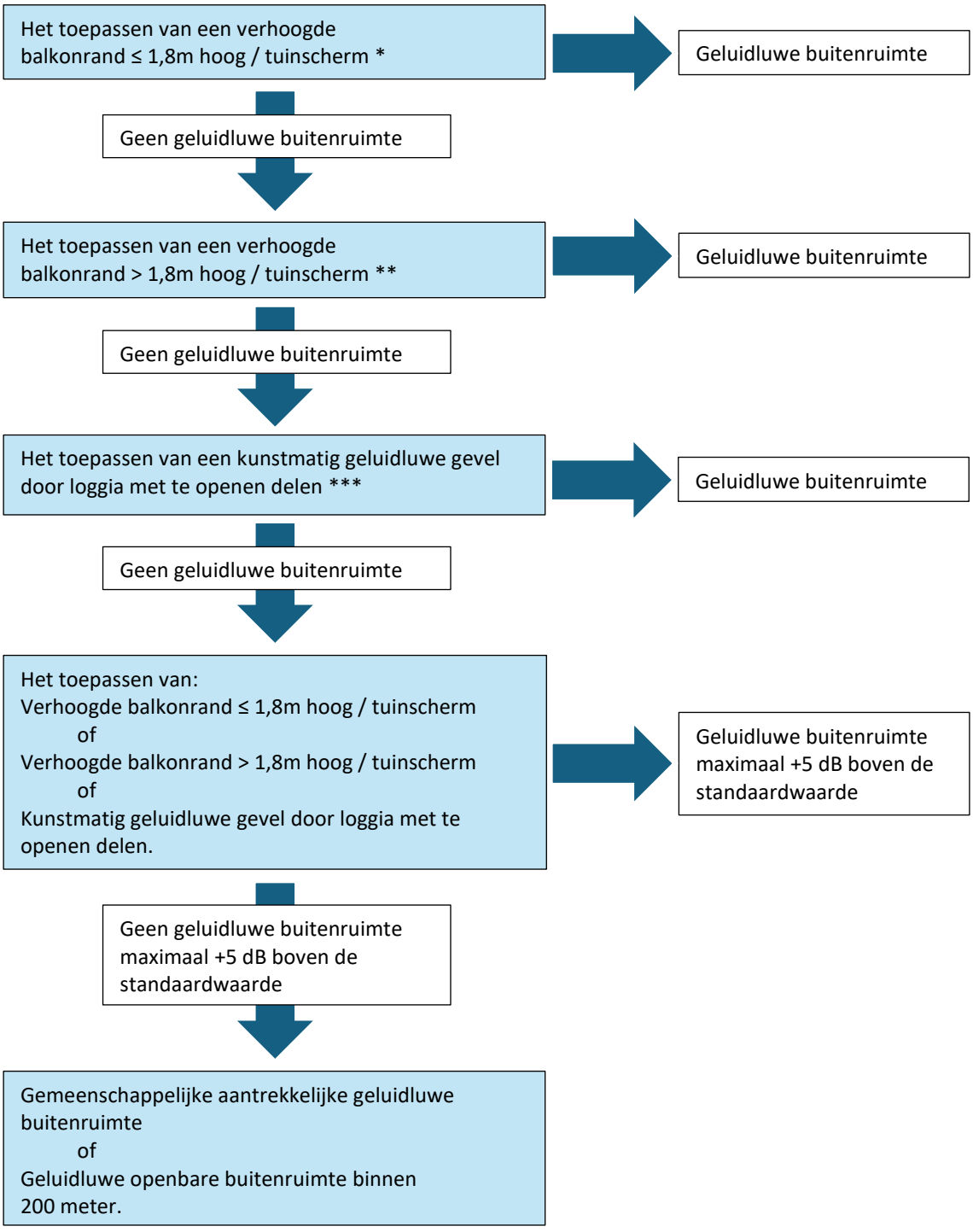
** De toepassing van een verhoogde balkonrand kan een oplossing bieden voor het realiseren van een geluidluwe gevel en/of buitenruimte. Een verhoogde balkonrand hoger dan 1,8 meter wordt beschouwd als een kunstmatig geluidluwe gevel.

*** De buitenschil van de loggia biedt geluidafscherming. Voor een aanvaardbaar woonklimaat moeten de ramen van de loggia open kunnen en moet er, in gesloten toestand, voldoende ventilatie zijn (buitenluchtcondities).

**** Een bouwkundige gevelmaatregel (bijvoorbeeld Metaglas SilentAir, Hafencity-Fenster/Harbour Fenster, Duco Acoustic Panel) kan een oplossing bieden voor het realiseren van een geluidluwe gevel. Deze optie heeft niet de voorkeur en mag niet leiden tot een slecht woon- en leefklimaat.

Maatregelen bij een niet geluidluwe buitenruimte

De volgende geluidmaatregelen dienen achtereenvolgens te worden overwogen wanneer kan worden niet voldaan aan de voorwaarde van een geluidluwe buitenruimte. Hierbij geldt dat wanneer een maatregel niet kan worden toegepast, aangetoond moet worden dat deze maatregel technisch en/of financieel niet haalbaar is.

* De toepassing van een verhoogde balkonrand of een tuinscherm kan een oplossing bieden voor het realiseren van een geluidluwe gevel en/of buitenruimte. Bij een balkon moet de opening voldoende blijven om te voldoen aan de eisen voor buitenluchtcondities.

** De toepassing van een verhoogde balkonrand kan een oplossing bieden voor het realiseren van een geluidluwe gevel en/of buitenruimte. Een verhoogde balkonrand hoger dan 1,8 meter wordt beschouwd als een kunstmatig geluidluwe gevel.

*** De buitenschil van de loggia biedt geluidafscherming. Voor een aanvaardbaar woonklimaat moeten de ramen van de loggia open kunnen en moet er, in gesloten toestand, voldoende ventilatie zijn (buitenluchtcondities).